

Registrite allokeerimine

Registrite allokeerimine

Ülevaade

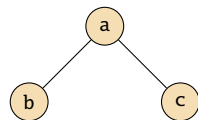
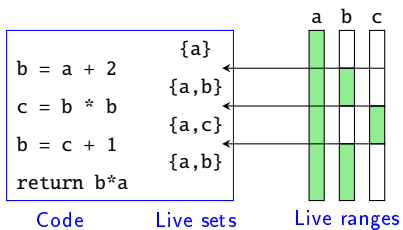
- Muutujate väärtusi võib hoida põhimälus või registrites.
  - Mällu kirjutamine ja mälust lugemine on registritega võrreldes väga aeglane (umbes kaks suurusjärku).
  - Registrite arv on rangelt piiratud (mõni kuni mõnikümmend).
- **Registrite allokeerimise** eesmärk on vähendada mälu pöördumiste arvu hoides võimalikult paljude muutujate väärtusi registrites.
  - Otsustab milliseid väärtusi hoida registrites ja milliseid mälus.
  - Määrab registrites hoitavatele väärtustele konkreetsed registrid.

Registrite allokeerimine

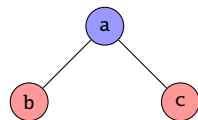
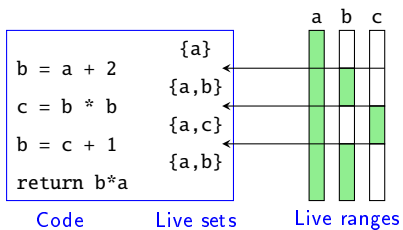
Põhitähelepanekud

- Tavaliselt on registreid vähem kui muutujaid.
- Samaaegselt elusolevad muutujad ei saa paikneda samas registris (muutujad **interfereeruvad**).
- Küll aga võivad muutujad mille eluajad ei kattu paikneda samas registris.
- Vastavaid kitsendusi saab esitada graafina:
  - tipud = muutujad;
  - kaared = samaaegselt elus olevate muutujate vahel;
  - nn. **interferentsigraaf**.
- Registrite määramine on selle graafi k värviga värvimise probleem (Lavrov 1962, Chaitin 1981)
  - k = registrite arv.

Registrite allokeerimine

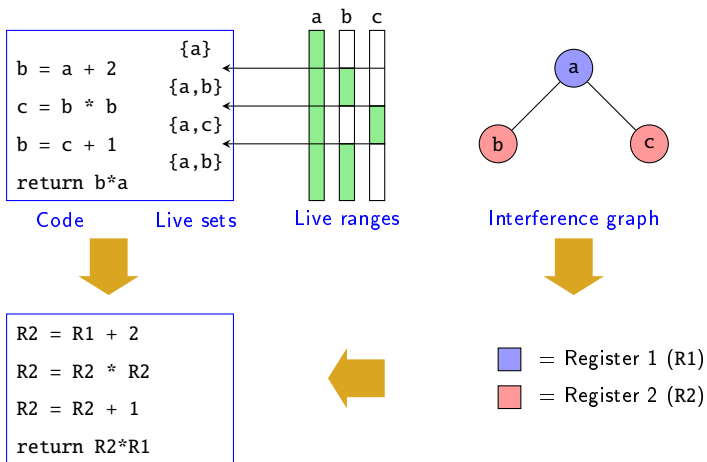

Registrite allokeerimine

Interference graph

Registrite allokeerimine

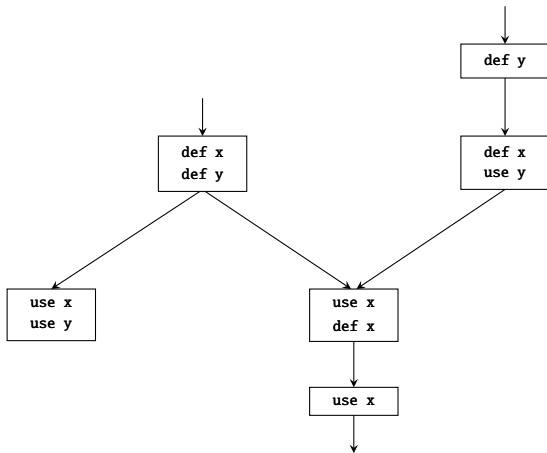

Registrite allokeerimine

Graafi konstrueerimine

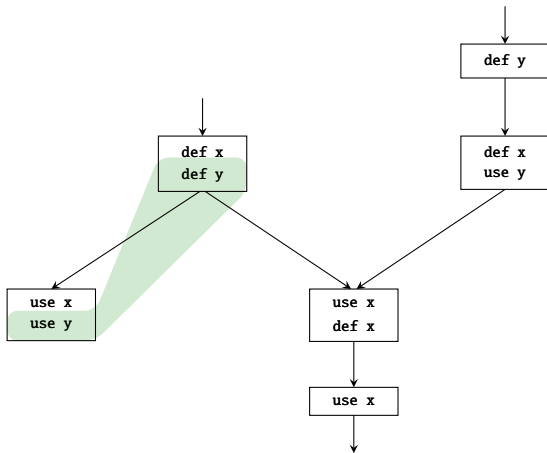
- Interferentsigraafi konstrueerimiseks tuleb leida muutujate elususpiirkonad.
- Baasploki piires registrite allokeerimisel on elususpiirkonnad lineaarsed.
  - ✓ Nii elususpiirkondade leidmine kui kattumise kontrollimine väga lihtne.
  - ✗ Baasploki alguses tuleb muutujad registritesse lugeda ning lõpus mällu salvestada.
- Globaalsel registrite allokeerimisel moodustavad elususpiirkonnad võrgu (web).
  - ✗ Elususpiirkondade leidmine keerulisem.
  - ✓ Võimaldab efektiivsemat registrite kasutust.

Registrite allokeerimine

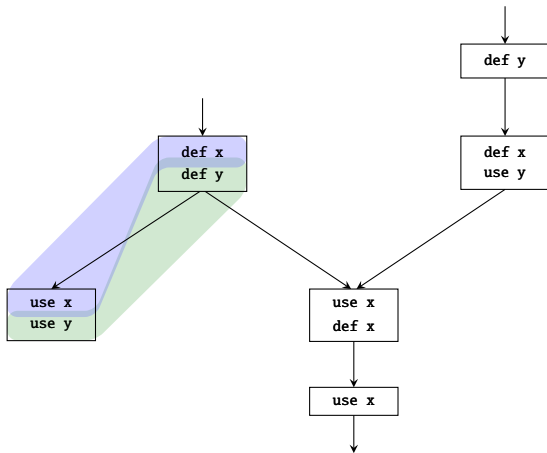

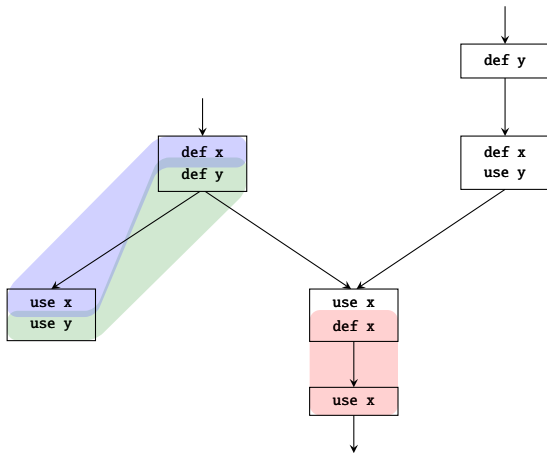
Registrite allokeerimine

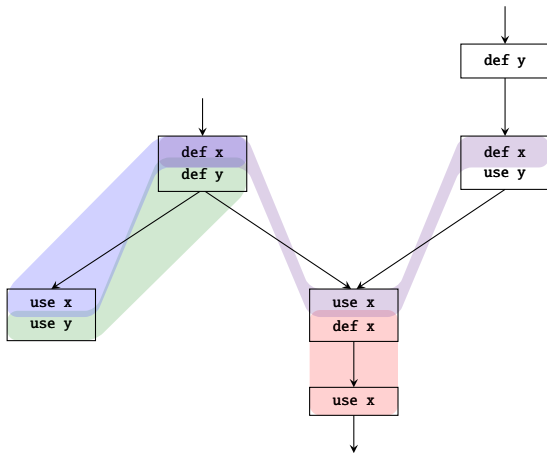
Registrite allokeerimine

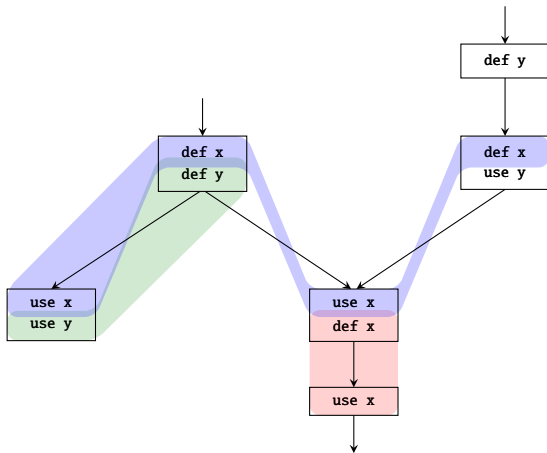
Registrite allokeerimine

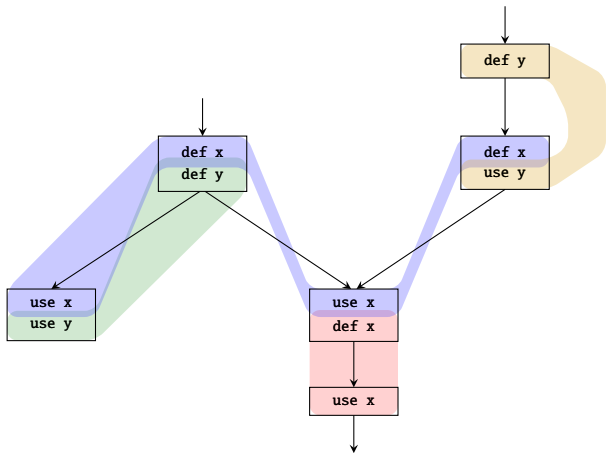
Registrite allokeerimine

Registrite allokeerimine

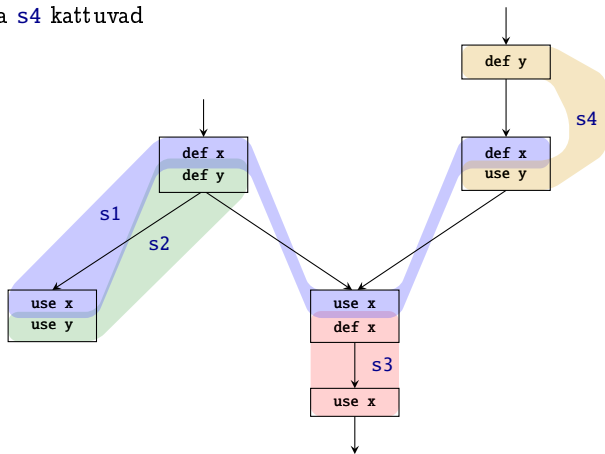
Registrite allokeerimine

Registrite allokeerimine

Võrgud **s1** ja **s2** kattuvad

Võrgud **s1** ja **s4** kattuvad

Graafi värvimine

Definitsioonid

- Graafi **värvimiseks** nimetatakse tema tippude märgendamist arvudega selliselt, et ükski tipp ei omaks ühegi oma naabriga sama märgendit.
- Graafi mis on värvitav k värviga nimetatakse **k -aluseliseks**.

Põhiküsimused

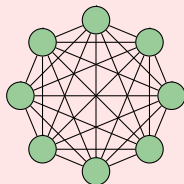
- Kuidas efektiivselt leida graafi k -värvimine?
- Kas ja kuidas leida optimaalset (so. minimaalse värvide arvuga) värvimist?
- Mida teha, kui graafi värvimiseks pole piisavalt värve (so. registreid)?

Graafi värvimine

Probleem

Graafi värvimise ülesanne on NP-täielik.

Tähelepanekud

- Optimaalne algoritm töötab kõigil graafidel.
  - Halvima juhtumi graafi praktikas ei esine.
- Leiab alati minimaalse värvimise.
  - Tihti piisab ligikaudsest heuristilisest värvimisest.

Graafi värvimine

Probleem

Mida teha kui graaf pole k -aluseline?

- So. pole piisaval arvul registreid.
- Juhtub väga sageli.

Pillamine

- Valime muutuja ning hoiame teda registri asemel põhimälus (so. magasinis).
  - Seda protsessi nimetatakse **pillamiseks** (**spilling**).
- Muutuja kasutuskohtadesse genereerime ekstra koodi tema mälust ajutisse registrisse lugemiseks ja mällu kirjutamiseks.

Graafi värvimine

Idee

- Valime graafis tipu mille järk on väiksem kui k .
  - See tipp on k -värvitav!
- Eemaldame selle tipu (ja kõik temaga seotud servad) graafist.
  - Kõigi naabertippude järk väheneb ühe võrra.
  - Võib tekkida juurde uusi tippe mille järk on k -st väiksem.
- Kui kõik tipud on vähemalt k naabriga, siis valime tipu mille pillame mällu ja jätkame.

Graafi värvimine

Chaitini algoritm

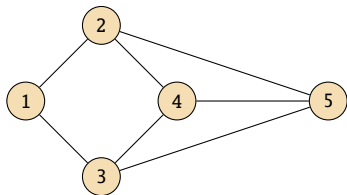
- 1 Kuni leidub tippe mille järk on väiksem kui k :
  - valime ühe sellise tipu ja paneme ta magasinini;
  - kustutame selle tipu ja temaga seotud servad graafist.
- 2 Kui graaf on mittetühi (ja kõigi tippude järk on vähemalt k), siis:
  - valime tipu (kasutades mingit heuristikat) ja pillame ta mällu;
  - kustutame selle tipu ja temaga seotud servad graafist;
  - kui selle tulemusena tekkis tippe mille järk on k -st väiksem, siis lähme sammule 1;
  - vastasel korral jätkame sammuga 2.
- 3 Võtame üksteise järel magasinist tippe ja värvime nad vähima värviga, mis erineb juba värvitud naabertippude värvidest.

Chaitini algoritim

Näide:

Stack

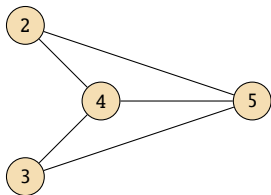

Chaitini algoritim

Näide:

Stack

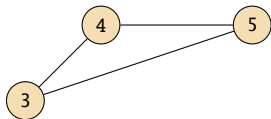

Chaitini algoritim

Näide:

Stack

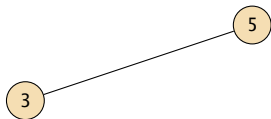

Chaitini algoritim

Näide:

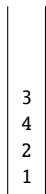
Stack

Chaitini algoritim

Näide:

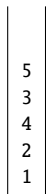

Stack

Chaitini algoritm

Näide:

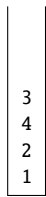
Stack

Colors

Chaitini algoritim

Näide:

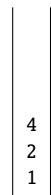
Stack

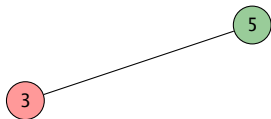
Colors

Chaitini algoritim

Näide:

Stack

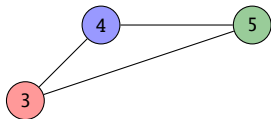
Colors

Chaitini algoritm

Näide:

Stack

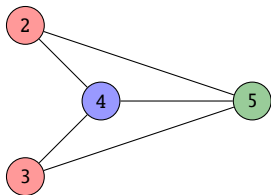
Colors

Chaitini algoritm

Näide:

Stack

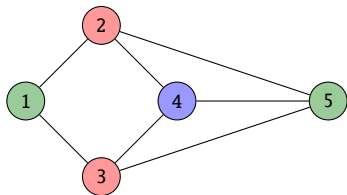
Colors

Chaitini algoritm

Näide:

Stack

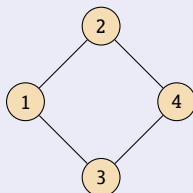

Colors

Graafi värvimine

Optimistlik värvimine (Briggs et al)

- Kui kõik tipud on järguga vähemalt k , siis mitte ei pilla tippe mällu vaid paneme mingi prioriteedi alusel magasinini.
  - Magasinist tippe võttes võivad nad kõik olla ikkagi värvitavad!
- Näide alljärgnev graaf on 2-värvitav:

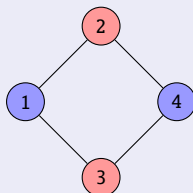

Graafi värvimine

Optimistlik värvimine (Briggs et al)

- Kui kõik tipud on järguga vähemalt k , siis mitte ei pilla tippe mällu vaid paneme mingi prioriteedi alusel magasinini.
  - Magasinist tippe võttes võivad nad kõik olla ikkagi värvitavad!
- Näide alljärgnev graaf on 2-värvitav:

Graafi värvimine

Chaitin-Briggs'i algoritm

- 1 Kuni leidub tippe mille järk on väiksem kui k :
  - valime ühe sellise tipu ja paneme ta magasinini;
  - kustutame selle tipu ja temaga seotud servad graafist.
- 2 Kui graaf on mittetühi (ja kõigi tippude järk on vähemalt k), siis:
  - valime tipu, paneme ta magasinini ning kustutame ta (koos servadega) graafist;
  - kui selle tulemusena tekkis tippe mille järk on k -st väiksem, siis lähme sammule 1;
  - vastasel korral jätkame sammuga 2.
- 3 Võtame üksteise järel magasinist tippe ja värvime nad vähima vaba värviga.
  - Kui tippu ei õnnestu värvida, siis valime värvimata tipu, pillame ta mällu ja alustame sammult 1.

Graafi värvimine

Pillamisheuristikad

- Pillamiseks tipu valimine on efektiivsuse kohalt kriitilise tähtsusega.
- Chaitini heuristika:
  - minimiseerida pillamiskao *cost* ja tipu hetkejärgu *degree* jagatise $\frac{cost}{degree}$ väärtust;
  - so. valime pillamiseks võimalikult "odava" tipu, mis samas vähendab võimalikult paljude tippude järku.
- Alternatiivseid meetrikaid: $\frac{cost}{degree^2}$, *cost*, pillamiste arv.
- Variatsioonid:
  - interferentsipiirkonna pillamine;
  - elususpiirkondade tükeldamine;
  - rematerialiseerimine.